

Rechtbank Noord-Nederland
Locatie Leeuwarden
Van Cann c.s. / [REDACTED] c.s.
Kenmerk: C/17/190788
Rolzitting d.d. woensdag 11 juni 2025,
om 10.00 uur

**CONCLUSIE VAN DUPLIEK
TEVENS REACTIE OP EISVER-
MEERDERING NAMENS VAN
CANN EN JANSEN**

Inzake:

- I. mevrouw **Giselle Jacqueline Marie-Thérèse van Cann**, gedaagde sub 12, hierna te noemen: "**Van Cann**",
- II. de heer **Paul Edwin Jansen**, gedaagde sub 13, hierna: te noemen "**Jansen**",

behandelend advocaten: mrs. L. Broers en R.H.W. Lamme

tegen:

- I. de heer [REDACTED], eiser sub 1,
- II. mevrouw [REDACTED], eiseres sub 2,
- III. de heer [REDACTED], eiser sub 3,
- IV. mevrouw [REDACTED], eiseres sub 4,
- V. de heer [REDACTED], eiser sub 5
- VI. de heer [REDACTED], eiser sub 7,

eisers sub 1 t/m sub 5 en sub 7 hierna gezamenlijk te noemen "[REDACTED] c.s."

behandelend advocaten: mrs. P.W.J. Stassen en A.G.W. van Kessel

A. INLEIDING

1. [REDACTED] c.s. zetten, in reactie op de conclusie van antwoord van Van Cann en Jansen d.d. 21 februari 2024, het begrip 'Waarheid' (welke begrip niet nader wordt gedefinieerd in de stukken) tegenover het begrip 'preferente werkelijkheid'. Jansen en Van Cann zouden in De Telegraaf en NOS onvoldoende aandacht hebben besteed aan de 'Waarheid', op grond waarvan zij onrechtmatig zouden hebben gehandeld jegens [REDACTED] c.s.. Volgens [REDACTED] c.s. zijn Jansen en Van Cann voorts persoonlijk aansprakelijk omdat het in rechte aanspreken van mediarechtspersonen "geen enkele zin" zou hebben.
2. Van Cann en Jansen betwisten het gestelde onrechtmatig handelen en blijven zich op het standpunt stellen dat [REDACTED] c.s. onvoldoende belang hebben bij hun vorderingen jegens Van Cann en Jansen in persoon.

B. GEEN BELANG / MISBRUIK VAN RECHT

3. Van Cann en Jansen verwijzen kortheidshalve naar het primaire verweer zoals uiteengezet in hoofdstuk C van de conclusie van antwoord. Hier wordt in reactie op de conclusie van repliek van [REDACTED] c.s., het volgende aan toegevoegd.

Geen belang

4. Herhaald wordt dat [REDACTED] c.s. onvoldoende belang hebben bij hun vorderingen jegens Van Cann en Jansen in persoon. Van Cann en Jansen hebben een dienstverband met NOS, respectievelijk De Telegraaf. [REDACTED] c.s. maken in algemene zin bezwaar tegen de berichtgeving over de Corona pandemie door NOS en De Telegraaf; er wordt geen bezwaar gemaakt tegen specifieke uitingen gedaan door Jansen en/of Van Cann in deze berichtgeving. Noch blijkt uit de stukken enige persoonlijke betrokkenheid van Van Cann en/of Jansen bij de aangehaalde berichtgeving.
5. De berichtgeving over de Corona pandemie is te allen tijde onder verantwoordelijkheid van de rechtspersonen NOS en De Telegraaf geplaatst.¹ NOS en De Telegraaf zijn daarnaast als werkgevers aansprakelijk voor de handelwijze van hoofdredacteuren en journalisten in dienstverband.² Verwezen wordt in dit kader naar het bepaalde in de artikelen 7:661 lid 1 en 6:170 BW. [REDACTED] c.s. hadden hun vorderingen zodoende moeten richten tot de werkgevers van Van Cann en Jansen en niet Van Cann en Jansen in persoon.
6. Ten slotte wordt opgemerkt dat voor Van Cann en Jansen in hun hoedanigheid van hoofdredacteur geen kwalitatieve aansprakelijkheid geldt (zoals dit wel voor NOS en De Telegraaf als rechtspersonen geldt). Het had zodoende op de weg van [REDACTED] c.s. gelegen om gemotiveerd aan te voeren op grond waarvan het handelen van Jansen en/of Van Cann tot

¹¹ Vgl. HR 10 november 1989, NJ 1990,113 (*Kardinaal Simonis*), Rb. Amsterdam 13 juli 2011, LJN BR1603 (*Lakeman / Prometheus*), Rb. Amsterdam (vzr.) 15 mei 2008, LJN BD1630; *Mediaforum* 2008/24, m.nt. M. Kaaks (*De Roy van Zuydewijn/Het Parool*) en Rb. Amsterdam 24 januari 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:319 (X. / FD).

² Vgl. Rb. Amsterdam 24 januari 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:319 (X. / FD).

onrechtmatigheid zou hebben geleid.³ [REDACTED] c.s. geven een dergelijke onderbouwing niet in de dagvaarding of bij conclusie van repliek. Op grond hiervan dienen de vorderingen te worden afgewezen, althans dienen [REDACTED] c.s. niet-ontvankelijk te worden verklaard in hun vorderingen jegens Van Cann en Jansen bij gebrek aan belang.

Misbruik van bevoegdheid

7. [REDACTED] c.s. geven in de conclusie van repliek de volgende reden voor hun keuze om niet de NOS en/of De Telegraaf in rechte te betrekken, maar Van Cann en Jansen in persoon (paragraaf 130 conclusie van repliek):

"Het in rechte aanspreken van media-rechtspersonen heeft in een zaak van groot maatschappelijk en historisch belang als deze geen enkele zin. Opgemerkt kan worden dat het de Telegraaf als rechtspersoon na de tweede wereldoorlog jarenlang werd verboden een krant uit de te geven vanwege haar Nazipropaganda tijdens de tweede wereldoorlog en desondanks nog steeds bestaat. Ook de Nazipropaganda is een preferente werkelijkheid. Het aanspreken van een media-rechtspersoon in een zaak als deze is hierdoor evident – naar de geschiedenis leert – totaal zinloos."

8. Los van het feit dat deze argumentatie meerdere drogredenen⁴ en redeneringsfouten⁵ bevat, geeft het absoluut geen grond om Van Cann en Jansen persoonlijk aansprakelijk te stellen. Het toont bovendien aan dat [REDACTED] c.s. het doel hebben om met de procedure een zo groot mogelijk effect te creëren, namelijk dat journalisten en hoofdredacteurs, zich na de veroordeling van Jansen en Van Cann, verplicht zullen voelen om de 'Waarheid' van [REDACTED] c.s. eigen te maken. Het behoeft geen nadere toelichting dat dit een onevenredige beperking inhoudt van de vrijheid van meningsuiting en in strijd met één van de hoekstenen van onze democratische samenleving: de persvrijheid.
9. Het betreft bovendien een van de redenen waarom kwalitatieve aansprakelijkheid niet geldt voor hoofdredacteurs. Deze mogelijkheid zou immers bijdragen aan het gevaar voor een *chilling effect* op de persvrijheid. Het persoonlijk aansprakelijk stellen van journalisten, redacteurs en hoofdredacteurs, kan leiden tot terughoudendheid bij het onderzoeken en

³ Vgl. Rb. Amsterdam 14 februari 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:763 (Advocaat / Telegraaf c.s.), r.o. 4.43: "De vordering, voor zover gericht tegen [gedaagde 3] als hoofdredacteur van De Telegraaf, zal echter worden afgewezen. Een hoofdredacteur is niet zonder meer persoonlijk aansprakelijk voor elke onrechtmatige publicatie die in zijn krant verschijnt; in zoverre geldt ook niet een vorm van kwalitatieve aansprakelijkheid. In dit licht is onvoldoende toegelicht waarin de door [gedaagde 3] gepleegde onrechtmatigheid zou zijn gelegen." En Rb. Amsterdam 24 januari 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:319 (X. / FD), r.o. 4.1: "[eiser] heeft onvoldoende feiten en omstandigheden gesteld waaruit, naast de aansprakelijkheid van het FD als werkgever, een persoonlijke aansprakelijkheid van [gedaagde 2] kan worden afgeleid. Dit had wel op zijn weg gelegen."

⁴ Zo wordt een historische gebeurtenis als analogie gebruikt om een hedendaagse situatie te diskwalificeren. Het wordt niet (juridisch of feitelijk) onderbouwd, maar is gebaseerd op een aanname en speelt slechts in op de emotie. Dit maakt het een valse analogie.

⁵ De "zinloosheid" wordt herhaald en verondersteld met een enkele anekdotische verwijzing naar een andere situatie, zonder een logische koppeling. Er wordt gedaan alsof de stelling al bewezen is. Het betreft zodoende een cirkelredenering, danwel een overhaaste generalisatie..

publiceren van maatschappelijke misstanden.⁶ Het is vaste jurisprudentie dat de mogelijkheid van een *chilling effect* op de vrije journalistiek reeds onwenselijk kan zijn.⁷

10. Op grond van het voorgaande moet ervan worden uitgegaan dat de vorderingen jegens Van Cann en Jansen evident ongegrond zijn. De vorderingen zijn niet ingesteld omdat Van Cann en Jansen daadwerkelijk een persoonlijk verwijt valt te maken, maar om de oneigenlijke reden dat het in rechte aanspreken van de partijen die daadwerkelijk aansprakelijk kunnen worden gehouden voor hun berichtgeving, niet tot het voor [REDACTED] c.s. gewenste effect zullen leiden. Daarmee is sprake van misbruik van recht en dienen de vorderingen jegens Van Cann en Jansen te worden afgewezen.

C. JOURNALISTIEKE EN REDACTIONELE VRIJHEID

11. [REDACTED] c.s. stellen bij repliek dat Van Cann en Jansen ervoor hadden moeten zorgen dat NOS en De Telegraaf onderwerpen hadden belicht die [REDACTED] c.s. van belang achten (de zogenaamde 'Waarheid'). Dit is een onjuiste veronderstelling.⁸ De persvrijheid houdt onder andere in dat het persmediums zoals NOS en De Telegraaf (en haar journalisten en hoofdredacteurs) vrij staat om zowel meningen als feiten te publiceren in elke denkbare vorm. Dit is ook zo indien de inhoud schokkend of beledigend is ("*offend, shock and disturb*"). Dit is standaard jurisprudentie van het EHRM.⁹
12. De media vervullen een essentiële functie in een democratische samenleving en hun vrijheid van meningsuiting mag niet lichtvaardig aan beperkingen worden onderworpen. Bij het uitvoeren van hun taak beschikken de media over een grote journalistieke en redactionele vrijheid. NOS en De Telegraaf komen zodoende een ruime mate van vrijheid toe met betrekking tot de onderwerpen waaraan zij aandacht wenst te besteden en de wijze waarop zij dit wenst te doen. Dit is vaste jurisprudentie.¹⁰

⁶ Vgl. EHRM 4 december 2018, no 11257/16 (*Magyar Jeti ZRT / Hongarije*), r.o. 83: "In the Court's view, such objective liability may have foreseeable negative consequences on the flow of information on the Internet, impelling article authors and publishers to refrain altogether from hyperlinking to material over whose changeable content they have no control. This may have, directly or indirectly, a chilling effect on freedom of expression on the Internet." Zie ook Rb. Amsterdam 24 januari 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:319 (X. / FD)

⁷ Vgl. EHRM 27 maart 1996, no 17488/90 (*Goodwin / Verenigd Koninkrijk*), r.o. 39, EHRM 4 december 2018, no 11257/16 (*Magyar Jeti ZRT / Hongarije*), r.o. 83 en EHRM 11 mei 2021, no 44561/11 (*Gazeta / Rusland*), r.o. 62.

⁸ Zie o.a. EHRM 27 juni 2017, nr. 931/13 (*Satakunnan Markkinapörssi Oy and Satamedia Oy / Finland*), r.o. 127 e.v.: "Furthermore, the Court has consistently held that it is not for it, any more than it is for the national courts, to substitute its own views for those of the press as to what techniques of reporting should be adopted in a particular case. (...) Finally, it is well-established that the gathering of information is an essential preparatory step in journalism and an inherent, protected part of press freedom." Standaard jurisprudentie sinds: EHRM 23 september 1994, no. 15890/89, (*Jersild / Denemarken*), r.o. 31.

⁹ EHRM 7 december 1976, NJ 1978/283 (*Handyside*); EHRM 8 juli 1986, NJ 1987/901 (*Lingens*) en EHRM 6 mei 2003, Mediaforum 2003/6 (*Perna/Italië*); EHRM 7 februari 2012, LJN: BW0603 (*Axel Springer*); EHRM 14 juni 2016, nr. 53421/10 (*Jiménez Losantos/Spanje*), EHRM 17 januari 2017, nr. 31566/13 (*Tavares de Almeida Fernandes and Almeida Fernandes/Portugal*).

¹⁰ Zie o.a. EHRM 23 september 1994, no. 15890/89, (*Jersild / Denemarken*), Hoge Raad 26 maart 1999, LJN: ZC0040, Hoge Raad 28 september 2012, NJ 2012, 556 (*Tros/Pretium*), Vزر. Rechtbank Amsterdam 28 februari 2011, LJN: BP6121 (*Partij voor de Dieren/NOS*), Rechtbank Noord-Nederland 25 november

13. Ten slotte is het vaste jurisprudentie dat het enkele feit dat een mededeling tegen de borst stuit van derden, onvoldoende is om die mededeling niet meer de bescherming te laten genieten van artikel 10 EVRM. De vrijheid van meningsuiting mag alleen dan worden beperkt indien dit noodzakelijk is in de democratische samenleving.¹¹
14. Bij conclusie van antwoord hebben Van Cann en Jansen reeds gemotiveerd toegelicht dat een dergelijke noodzakelijke beperking geen sprake is en dat [REDACTED] c.s. hier ook onvoldoende voor hebben gesteld. NOS en De Telegraaf hebben zich in hun berichtgeving op officiële bronnen gebaseerd en de berichtgeving vindt zodoende (meer dan) voldoende steun in de feiten.¹² Het enkele gegeven dat [REDACTED] c.s. een ander standpunt innemen dan deze officiële bronnen, maakt het voorgaande niet anders. Dit andere standpunt van [REDACTED] c.s. betreft in ieder geval geen zwaarwegende reden om journalisten of nieuwsmedia te verplichten de standpunten en theorieën van [REDACTED] c.s. te publiceren.¹³

D. STELLINGEN [REDACTED] C.S. VINDEN ONVOLDOENDE STEUN IN DE FEITEN

15. Het Nederlandse rechtssysteem is gebaseerd op toetsing van concrete feiten en rechtsregels. Theorieën die buiten die toetsing vallen en waarvoor geen bewijs wordt geleverd, kunnen in deze procedure geen rol spelen. De door [REDACTED] c.s. aangehaalde theorieën over “*The Great Reset*”, de “preferente werkelijkheid”, dat de COVID-19 vaccins biowapens zouden zijn, er genocide zou plaatsvinden en Van Cann en Jansen worden geïnstrueerd door de NAVO, WHO of andere internationale organisaties, berusten allen op speculatie en vinden geen steun in enig verifieerbaar of onafhankelijk bewijs. In rechte kan daaraan zodoende geen betekenis toekomen.
16. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat de door [REDACTED] c.s. overgelegde producties voornoemde standpunten c.q. theorieën niet ondersteunen. Het betreft veelal een eigen invulling van stukken, die verder gaat dan daadwerkelijk uit de overgelegde stukken kan worden afgeleid (dit geldt o.a. voor producties 134, 135 en 136 bij conclusie van repliek). [REDACTED] c.s. beroepen zich voorts op een ‘organigram’ die de “*New World Order*” inzichtelijk zou maken (paragraaf 133 e.v. conclusie van repliek). Deze organigram is onverifieerbaar. NOS, De Telegraaf, Van Cann en/of Jansen zijn onbekend met de organigram en de stellingen die over deze organigram worden ingenomen. Zij volstaan dan ook met een nadrukkelijke betwisting van de juistheid van de organigram en de stellingen die door [REDACTED] c.s. worden geponeerd in paragraaf 127 tot en met 142 van de conclusie van repliek. Van Cann, Jansen en/of hun werkgevers maken geen onderdeel uit van een criminele organisatiestructuur of PsyOp-organisatie en hebben geen militaire instructies opgevolgd.

2015, ECLI:NL:RBNNE:2015:5428 (X/EO) en Vزر. Rechtbank Amsterdam 28 februari 2017, ECLI:NL:RBAMS:2017:1151 (*Forum voor Democratie/NOS*).

¹¹ EHRM 26 april 1979, NJ 1980, 146 (*Sunday Times*).

¹² Vgl. EHRM 16 november 2004, nr. 56767/00, (*Selisto/Finland*), r.o. 60: “*In the Court’s opinion no general duty to verify the veracity of statements contained in such documents can be imposed on reporters and other members of the media, who must be free to report on events based on information gathered from official sources. If this were not the case the efficacy of Article 10 of the Convention would to a large degree be lost.*”

¹³ Vgl. EHRM 5 juli 2011, nr. 18990/05 (*Wizerkaniuk v. Poland*), r.o. 81: “*Consequently, a journalist cannot in principle be required to defer publishing information on a subject of general interest without compelling reasons relating to the public interest or the protection of the rights of others.*”

17. Jansen en Van Cann betwisten ten slotte, eveneens voor de goede orde, dat zij het publiek bewust zouden hebben misleid over de Corona pandemie of dat de berichtgeving van NOS en/of De Telegraaf zou hebben aangezet tot het laten zetten van de COVID-19 vaccins, laat staan dat Jansen en Van Cann wisten of hadden behoren te weten dat deze vaccins schadelijk zouden (kunnen) zijn voor de gezondheid, vruchtbaarheid en het psychisch welbehagen van [REDACTED] c.s. en/of het Nederlandse volk. [REDACTED] c.s. hebben geen enkel bewijs overgelegd dat deze ernstige beschuldigingen ook maar enigszins aannemelijk maakt.
18. De stellingen van [REDACTED] c.s. zijn vergezocht, niet ter zake dienend en ontberen elke feitelijke basis. Het bewijsaanbod dat [REDACTED] c.s. doen in paragraaf 142 en hoofdstuk IX van de conclusie van repliek, dient op grond hiervan te worden afgewezen. Hetzelfde geldt voor het verzoek tot het houden van een regiezitting.
19. Op grond van het voorgaande wordt geconcludeerd dat Van Cann en Jansen niet onrechtmatig jegens [REDACTED] c.s. hebben gehandeld. De vorderingen (ook na eiswijziging) dienen dan ook te worden afgewezen.

E. MET CONCLUSIE

20. De vorderingen van [REDACTED] c.s. af te wijzen, hetzij door [REDACTED] c.s. in hun vorderingen niet-ontvankelijk te verklaren, hetzij [REDACTED] c.s. hun vorderingen te ontfeggen;
21. [REDACTED] c.s. hoofdelijk te veroordelen in de kosten van het geding, te vermeerderen met de nakosten, een en ander te voldoen binnen veertien dagen na dagtekening van het vonnis, en – voor het geval voldoening van de (na-)kosten niet binnen de gestelde termijn plaatsvindt, te vermeerderen met de wettelijke rente over de (na-)kosten te rekenen vanaf bedoelde termijn voor voldoening.

[REDACTED]

Advocaat

[REDACTED]